

Tebük Seferi ve Allah'ın Sevdiği Kul Olmak

الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَى
سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِهِ وَصَحْبِهِ أَجْمَعِينَ وَ مَنْ
تَبِعَهُ بِإِحْسَانٍ إِلَى يَوْمِ الدِّينِ. اما بعد:

*el-Hamdülillahi rabbi'l-âlemîn vessalâtü
vesselâmü alâ seyyidinâ Muhammedin ve âlihi
ve sahbihî ecmaîn ve men tebi'ahû bi-ihsânin
ila yevmi'd-dîn. Emmâ ba'd:*

Muhterem kardeşlerim!

Allah hepimize iman selametliği versin. Mü'min olarak doğduğumuz, yaşadığımız gibi mü'min olarak da âhirete göçmeyi, şu can emanetimizi Rabbimize sevdiği, razı olduğu, mü'min kul olarak teslim etmemizi nasip eylesin.

Çünkü bu imanın sahip olunması da korunması da bir hayli müşkil oluyor, zor oluyor. İnsanoğlunun çeşitli mânileri var. Allah'ın sevdiği bir iyi kul olmaya mâniler var. O mâniler dolayısıyla aslında onların çok iyi bilinmesi la-

zım. O mâniler dolayısıyla insan iyi kul olamıyor. Peygamber zevcesi oluyor, kâfir olarak ölüyor. Nuh *aleyhisselam*'ın, Lut *aleyhisselam*'ın birer karısı kâfir olarak öldüler. Firavun cehennemlik olduğu halde firavununun karısı da mü'mindi. O da mü'min olarak [öldü,] cennetlik. Kur'ân-ı Kerim'de adı, nâmı geçiyor, yâdı, hatırası geçiyor. O da mü'min olarak yaşadı, öldü. Nuh *aleyhisselam*'ın oğlu babasına iman etmedi tufanda boğuldu, kâfir olarak öldü.

Onun için insan neden mü'min olamıyor? İnsan niçin Allah'a güzel kulluk edemiyor? Bunu düşünüp bundan sakınmak lazım.

a. **Tebük Seferi**

Hicretin 9. senesinde Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* Efendimiz Tebük tarafına sefer ilan etti. Araplarla ilgili sıkıntıları birer ikişer 9. hicrî yıla kadar halletmişti, kabileleri ıslah etmişti, onların İslâm'a girişini tamamlamıştı. Ondan sonra Romalılar yani Bizans İmparatorluğu ki o zaman Suriye'ye, Ürdün'e, Arabistan'ın kuzeyine hakimdi. Onlarla savaşmak üzere Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* Efendimiz hazırlıklara girişti. Kafirlerle [savaş] yapacağız diye sefer emretti.

O devrin iki büyük düşman devleti vardı. İki büyük imparatorluk, büyük devlet vardı. Biri İsrail’de Sasani imparatorluğu, ötekisi de İstanbul’da Bizans imparatorluğu idi. Bizans imparatoru Anadolu’ya, Suriye’ye sahip idi. Sasani imparatoru da İsrail’a ve Irak’a sahip idi. Hatta Sasani imparatorluğu Arap yarımadasını hükümü altında tutuyordu, Yemen’e vali gönderiyordu, Yemen kendisine tâbi idi. Peygamber Efendimiz’in zamanında Yemen’de İsrail devletinin tayin ettiği İsraili vali vardı. Hatta Peygamber Efendimiz peygamberlik yapıyor diye gidip Medine’den onu yakalayıp getirmesi için Medîne-i Münevvere’ye adam göndermişti. Peygamber Efendimiz onlara dedi ki;

“Siz biraz bekleyin, burada durun, bekleyin, bak.” dedi. Ondan sonra bir müddet beklediler. Dedi ki;

“Benim Rabbim sizin hükümdarınızı öldürdü, yok etti.”

Hakikaten İsrail’de hükümdar oğlu tarafından öldürülmüştü. Peygamber Efendimiz’in mektubunu gönderdiği elçiyi [öldürmüştü],

mektubunu parça parça yırtıp parçalamıştı. Peygamber Efendimiz de;

“O benim mektubumu parçaladığı gibi onun mülkü parça parça olsun.” diye ona beddua etmişti. Mülkü parça parça oldu, oğlu tarafından öldürüldü. O Medîne-i Münevvere’ye gelenlere dedi ki;

“Benim Rabbim sizin hükümdarınızı hakladı, öldürdü.”

Onlar şaşkırdılar çünkü mesafeler uzak, haberleşme imkânı yok. Doğru mu yanlış mı beklediler. Bir zaman geçtikten sonra işin doğru olduğu anlaşıldı, onlar da şaşkırdılar. Yemen’e o haberi o şahıslar götürdüler.

b. Sasani Bizans Mücadelesi

Yemen, Arap Yarımadası, Basra, İran Sasani İmparatorluğunun elinde idi. Sasani imparatorluğunun başşehri de şimdiki Tahran’da fiilen değildi. Bağdat’ın biraz aşağısında şimdi Selmân-ı Fârisî Efendimiz’in kabrinin olduğu, ondan dolayı Selmân-ı Pak kasabası denilen yerde idi. Orada Kisra’nın sarayı vardı ve Peygamber Efendimiz doğduğu zaman Kisra’nın

sarayının eyvanı, kemeri çatlamış diye rivayetlerde geçiyor ya, o çatlamış kemer orada, yani Bağdat'ın biraz aşağısında.

Demek ki Irak Sasanilerin, Suriye Bizanslıların; iki imparatorluk. Bazen birisi yeniyordu, bazen ötekisi yeniyordu. Arapların müşrikleri Sasanileri tutuyorlardı çünkü onlar da güneşe tapan putperest kavimdi. Müslümanlar da Bizanslılar Ehl-i kitâb diye putperestlere Ehl-i kitâb'ı tercih ediyorlardı. Hatta Sasaniler İranlıların üzerine saldırıp bir başarı kazandılar. Müşrikler de çok sevindiler bu işe;

“Tamam, bak böyle Sasanilerin bunları yendiği gibi biz de sizi haklayacağız yeneceğiz, bu iş tamam.” dediler. Onun üzerine Rum sûresinin âyetleri indi. Evet, onlar şimdi bir galebe kazandılar, birazcık bir ilerleme sağladılar ama “Birkaç yıl sonra hezimete uğrayacaklar.”¹ diye Allahu Teâlâ hazretleri Peygamber Efendimiz'e bildirdi.

¹ 30/Rum, 2-4. “Rumlar, (Arabistan'a) en yakın bir yerde (İranlılar'a) yenildi. Ama onlar (bu) yenilmelerinden sonra birkaç (3-9) yıl içinde onları yeneceklerdir. (Bundan) önce de sonra da emir yalnız Allah'ındır. İşte o gün mü'minler Allah'ın yardımıyla sevineceklerdir.”

Ebû Bekr-i Sıddîk Efendimiz de inen bu âyetleri duyunca, yine Ehl-i kitâb kazanacak diye duyunca, sevinç gösterisi yapan, şamata yapan müşriklerden birisi ile iddialaştı;

“Sen boşuna şamata yapma, sevinme, sonunda yenileceksiniz!” dedi.

“Var mısın iddiasına?”

On devesine iddiaya giriştiler. Peygamber Efendimiz’e geldi;

“Yâ Resûlallah! Ben âyet indiği için güveniyorum, nasıl olsa Bizanslılar yenecek, onlara karşı böyle iddiaya girdim.” dedi.

“Üç yıl içinde Bizans onu yenecek.” diye iddiaya girmişler. Peygamber Efendimiz buyurdu ki;

“Seneyi on yıla çıkart, deveyi de 100’e çıkart. ‘On yıl içinde Bizans İran’ı fena halde hezimete uğratacak.’ diye iddianı tazele.” dedi. O da gitti;

“Ben seninle üç yıllığına on deve diye yapmıştım ama on yıllığına 100 deve üzerine iddialaşıyorum.” dedi, karşı taraf kabul etti.

Ebû Bekr-i Sıddîk Efendimiz kazandı çünkü Allah'ın vaadi yerine geldi. Bizans imparatorluğu putperest güneşe tapan, ateşe tapan [İranlıları yendi.] Güneş, ateş, ışık mışık filan hepsini bir düşünüyorlar demek ki. Sasanilerin ışık tanrısı, zulmet tanrısı diye ikili tanrıları vardı. Işığın da kaynağı dünyamızda güneş olduğundan güneşe de tapıyorlardı. Onun için şimdi ki Japonlar da putperest, onların da hiçbir şeyi yok.

c. Bizans İmparatoruna Davet Mektubu

Fakat Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* Efendimiz Bizans imparatoruna elçi, mektup gönderip onu İslâm'a davet ettiği zaman, Bizans imparatoru Heraklius idi, Herakle veya hut Heraklius denilen kimseydi. O şahıs Peygamber Efendimiz'in haklı olduğunu anladı, kabul etti. Tahkik etti, gerçek peygamber olduğunu anladı; elçisini kabul etti fakat çevresi kabul etmediler; adamları, komutanları, vezirleri, hükümet erkânı kabul etmediler. O da [müslümanlığını] açıklayamadı. Halbuki açıklasaydı, Peygamber Efendimiz'in yanına git-

seydi, hatta ne olursa olsun [deyim müslümanlığını açıklayıp da] öldürülseydi bile âhiretini kurtaracaktı, yapamadı.

Sonradan onlar Peygamber Efendimiz'in büyümesinden, kuvvetlenmesinden dolayı müslümanlara düşmanlığa başladılar. Hatta onların Suriye valisi geçen gün söylediğim [Ferve b. Amr el-Cüzâmî isimli] şahıs müslüman oldu diye onu öldürdüler. İslâm'ı seçti diye o valiyi şehit etiler, öldürdüler.

Allah şefaatine erdirsin.

İslâm'la [uğraşmaya] başladılar artık [müslümanlarla] yüz yüze geldiler. Onun üzerine Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* Efendimiz Tebük seferini tertipledi. Haydi bakalım, Arapların işi tamam, Bizansla savaşmaya gidiyoruz. Artık bundan sonra Arap yarımadasında Allah'tan gayriye tapılma olmaz. Şirkin, küfrün kökünü Arap yarımadasından kazıdık, şimdi ötekileri düzeltmeye gidelim diye çok sıcak bir günde, çok sıcak bir mevsimde Tebük seferini tertipledi. "Hazırlık yapın, herkes hazırlığını yapsın." dedi.

Bu sefere *Saatü'l-usre*, “zorluk zamanı [seferi]” deniliyor. “Zenginler fakirlere yardımcı olsun.” dedi. Yani bazısının parası pulu yoktu, kılıcı, zırhı, devesi, atı yoktu. Geliyorlardı;

“Yâ Resûlallah! Ben de sefere katılmak istiyorum.” [diyorlardı,] Peygamber Efendimiz [onlara] diyordu ki;

“Seni bindirecek bir bineğim, elimde fazla bir suvariye verilecek bir at veya deve veya kılıç veya bir malzeme yok.” diyordu, bazıları böyle ağlayarak dönüyordu.

تَوَلَّوْا وَأَعْيُنُهُمْ تَفِيضُ مِنَ الدَّمْعِ حَزَنًا أَلَّا
يَجِدُوا مَا يُنْفِقُونَ^٢

*Tevellev ve a'yünühüm tefîdü mine'd-dem'i hazenen ellâ yecidû mâ yünfikûne.*²

Böyle şeyler oluyordu. Onun için zenginlere dedi ki;

² 9/Tevbe, 92

“Fakirlere yardımcı olun. Zırh alıverin, kılıç alıverin, deve alıverin, at alıverin, malzeme alıverin, teçhiz edin.”

Bir gaziyi teçhiz etmek yani savaşabilecek kabiliyette olan bir kimseye savaşması için gerekli teçhizatı vermek.

O zaman Hz. Osmân-ı zinnûreyn *radiyallahu anh* tek başına bir kişi süvariler için 950 binek hazırladı, bin dinar altın para yardım etti. Bundan dolayı çok memnuniyet hâsıl oldu ve Hz. Osmân-ı zinnûreyn *mücehhizü ceysi'l-usra*, “zorluk ordusunun teçhizatını sağlayan mübarek insan.” lakabını, sıfatını kazandı. Peygamber Efendimiz ellerini açtı Hz. Osman için dua etti;

Allahümme' rda an Osman fe-innî anhu râdin. “Yâ Rabbi! Sen Osman'dan razı ol çünkü ben ondan hoşnut ve razıyım.” diye Osmân-ı zinnûreyn Efendimiz'e Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* Efendimiz dua etti.

Dokuz yüz elli rakamı az bir rakam değildir. Yani zaten sayısı çok değildi, ahâli تنها idi, şimdiki gibi nüfuslar kalabalık değildi. Dokuz yüz elli tane gaziyi, gaza yapacak, cihad

yapacak mücahidi beslemek, hazırlamak, teçhiz etmek bineğini vermek çok büyük bir şey.

Hiz. Osman *radiyallahu anh*, Osman b. Af-fan, bir lakâbı da nedir?

Zinnûreyn. Nûreyn “iki nur” demek, “iki nurun sahibi” demek. Zî “sahib” demek. Zîmal dersiniz “mal sahibi” demek.

Zîşân diyoruz, zîşân ne demek?

“Şan sahibi, şanlı” demek.

Zinnûreyn ne demek?

“İki nurun sahibi” [demek.]

İki nur kimdi?

Birisi Rukayye bint-i Muhammed; Peygam-ber Efendimiz’in kızı Rukayye onunla nikâh-lanmıştı, onun kocasıydı. O vefat edince çok ağladı, üzüldü Peygamber Efendimiz’in kızı karısıydı, vefat etti diye çok üzüldü. Peygam-ber Efendimiz;

“Üzülme, ben sana kaç tane kızım olsa hepsini veririm.” dedi, birincisi vefat ettikten bir zaman sonra Ümmü Külsûm isimli ikinci kı-zını nikahladı. Böylece iki nurun sahibi oldu.

Peygamber Efendimiz'in kızları nur, iki tane-
siyle de peş peşe zaman aralığı ile evlenmiş ve
onlarla eşlik [etmiş], yuva kurmuş oldu.

İslâm'da aynı anda canlı iken iki kız kar-
deşle evlenmek yasaktır, yoktur. Ama birisi
vefat etmişti, ondan sonra ikincisi ile [ev-
lendi.]

[Hz. Osman *radiyallahu anh*] Peygamber
sallallahu aleyhi ve sellem'den böyle dua ka-
zandı.

Sonra, "Herkes hazırlansın, teçhizatını,
teşkilatını tamamlasın." dendi, bir kısmı
[hazırlanmadı veya yavaştan aldı.]

Bakın şimdi; zaman Asr-ı Saadet ve Pey-
gamber Efendimiz hayatta ve her gün mucize-
leri görülüyor. Her gün söylediği şey aynen çı-
kıyor, herkes hayretler içinde hatta kâfirler
bile Peygamber Efendimiz bir şey söyledi mi
olacak diye bilirlerdi.

Mesela Ebû Cehl'in Utbe ve Uteybe diye
iki oğlu vardı. Babaları azılı çocuklar da azılı.
Bir tanesi Peygamber Efendimiz'i çok üzecek
bir şeyler yapınca;

“Allah sana canavarlarından birisini musallat etsin.” dedi, “Köpeklerinden birisini sana musallat etsin.” dedi, beddua etti. Çünkü Peygamber Efendimiz Kâbe’de namaz kılariken Ebû Cehl’in oğlu biraz üzecek şeyler yapmıştı, böyle beddua etti, “Allah sana köpeklerinden bir köpeği musallat etsin.” dedi. Bunu babası duyunca oğluna dedi ki;

“Oğlum eyvaah! Sen hapı yuttun!” Bak, azılı Ebû Cehil kendisi, kâfir, müşrik, oğlu da öyle ama Peygamber Efendimiz’in beddua ettiğini duyunca sarardı soldu adam. Dedi ki;

“Sen hapı yuttun, sen buralarda durma bu Muhammed’in duası tutar.” Nasıl biliyor! Nasıl biliyor bak!

O da 5-10 adamını aldı Mekke’den kaçtı. Yani Allah’ın köpeklerinden bir köpek kendisini ısırarak, musallat olacak diye Mekke’den kaçtı. Çölde giderken tabii yoruldu, bir yere yattılar. Sekiz on kişi halka oldular, tertibat aldılar, yattılar. Geceleyin bir arslan geldi, çöl arslanı, on kişiyi kokladı, kokladı, kokladı, Ebû Cehl’in oğlunu parçaladı gitti. Başkasını değil... Vazife yapıyor... Demek ki arslanlar da

Allah'ın köpeklerinden birisi, parçaladı gitti.
Herkes biliyor...

Bunu şu bakımdan söylüyorum; Peygamber Efendimiz müşrikin, kâfirin bile bildiği, mucizelerini gördüğü, aslında gizliden gizleye hayran olduğu bir kimse. Bu doğrudur, bundan yalan söz çıkmaz, yalan iş çıkmaz, merhametlidir, cömerttir, yetimleri dulları korur... Peygamber Efendimiz'in herşeyini biliyorlardı ama bilmek yetmiyor.

Muhterem kardeşlerim!

Bilmek yetmiyor, bakın burası çok önemli. Biz mektepler, fakülteler açıyoruz, ilâhiyat fakültesi vesaire... Avrupalılardan alimler var, İslâm tarihini inceliyorlar kitaplar yazıyorlar. Bilmek yetmiyor! Bilmek iman etmeye yetmiyor. Burdan korkmak lazım. Bilmek bir araç ama biliyor, tamam, güzel fakat bilmek insana iman etmeye yeterli bir güç vermiyor. Başka duygular, insanı bildiği halde kâfir bırakabiliyor; inat duygusu, haset duygusu, kin duygusu, bilmem şu duygu, bu duygu, menfaat duygusu, mevki makam sev-

gisi, hırsı... bildiği halde doğruyu işlemeye bırakmıyor insanın yakasını. Buna çok dikkat etmek, bunlardan kurtulmak lazım, bunlar insanın düşmanları. Hırs dediğimiz, kin dediğimiz, düşmanlık dediğimiz, menfaat duygusu dediğimiz şeyler insanların Allah'ın kulu olmasına âhireti kazanmasına engel oluyor. Bu çok önemli.

Biz ne yapıyoruz?

Biz İslâm'ı anlatırken insanlara bilgi vermeye çalışıyoruz. Çocuklarımızı okutmaya çalışıyoruz. İmam hatibe babasının zoruyla gidiyor, Cuma namazına hocasının zoruyla gidiyor, arka kapıdan kaçıyor cumayı yine kılmıyor. İçine işlememiş. Âyet-i kerîmede;

وَلَمَّا يَدْخُلِ الْإِيمَانُ فِي قُلُوبِكُمْ

*Ve lemmâ yedhuli'l-îmânü fî-kulûbiküm.*³ dediği gibi kalbine iman işlememi mi insanda iş yok. Profesör oluyor, İlahiyat fakültesinde profesör oluyor, mason. İlahiyat fakültesinde profesör oluyor, ayyaş, gece gündüz içen he-

³ 49/Hucurât,14.

rif. Hafızlık yapmış, İlahiyat fakültesinde profesör, filan yerde dekan, İslâm'ın aleyhine çalışıyor.

Neden?

Bilgi yetmiyor. Onun için derler ki, meleklerin en bilgilisi şeytandı ama yine şeytan oldu. Allah'ın lanetine mâruz bir mahluk oldu.

Bu savaştan bazı Medineliler geri durdular.

Neden geri durdular?

Münafıklıklarından. Mesela Abdullah b. Übey b. Selûl; bu adam münafıkların reisiydi. Onun etrafında da birtakım adamlar vardı.

Neden birtakım adamlar vardı?

Peygamber Efendimiz Medîne-i Münevvere'ye hicret etmeseydi, Evs ve Hazrec kabileleri iki büyük Medine kabilesi 100 yıl boyu birbirlerine savaş etmişlerdi. Anlaşmışlardı, bunu kendilerine başkan seçeceklerdi, başkan olacaktı, reis olacaktı, hükümdar olacaktı. Peygamber Efendimiz gelince işi olmadı. Başkan olamadı onun için Peygamber Efendimiz'e karşı tavır aldı. Peygamber Efendimiz'e yamuk

baktı, inanmadı, münafıkların reisi oldu, oğlu has müslüman. Oğlu has müslüman; “Müsaade et babamın kafasını keseyim yâ Resûlallah!” diyecek gibi müslüman, babası münafıkların reisi.

Bedir harbinde de münafıklık yaptı. Bedir harbinde de dedi ki;

“Medine’ye dönelim, Medine’nin eşrafı izzetli, kıymetli, itibarlı insanları, rezîl ü rüzelâ, süfelâyı, alçakları Medine’den sürüp çıkaracak.”

لِيُخْرِجَنَّ الْأَعَزُّ مِنْهَا الْأَذَلَّ

*Le-yuhricenne’l-e’azzü minha’l-ezelle.*⁴ Münafikûn sûresindeki âyet-i kerîme. Bundan maksadı, Medine’nin ahalisi, Medine’ye sığınmış olan muhacirleri, Mekke’den gelmiş olanları atacaklar. Hele şu Bedir harbi bir bitsin dönünce Medine’den atacaklar, dedi. Bu haber müslümanları çok üzdü, çok kızdırdı. Oğlu geldi;

⁴ 63/Münâfikûn, 8

“Yâ Resûlallah! Müsaade et şu babamın kafasını keseyim.” dedi böyle böyle diyor diye. “Peygamber Efendimiz, “Yok.” dedi, müsaade etmedi ama sonunda tabii o münafıklığına devam etti.

Her savaşta bir mızıkçılık çıkardı, onun da etrafında onun hükümdar olacağı zaman kendisini destekleyen insanları vardı, münafıklar vardı.

وَمِنْ أَهْلِ الْمَدِينَةِ مَرَدُوا عَلَى النِّفَاقِ لَا
تَعْلَمُهُمْ نَحْنُ نَعْلَمُهُمْ

*Ve min ehli'l-medîneti maradû ala'n-nifâki lâ ta'lemüm nahnü na'lemühüm.*⁵

Âyet-i kerîmede bildiriliyor; münafıklar vardı. Münafıkların reisi de Abdullah b. Übey b. Selûl idi. Bunlar savaşa katılmadılar.

Neden?

Bir kere korkak idiler. Ondan öncesi imanları yoktu. Allah yoluna can ve mal vermek için

⁵ 9/Tevbe, 101.

mü'min olmak lazım. Mü'min değillerdi, imanları yoktu, münafık idiler.

Münafık ne demek?

Dıştan müslümanmış gibi vaziyeti idare ediyor içinden İslâm'a imanı, bağlılığı yok. Kalbi kâfir, dışından müslümanların arasında, müslümanların sayısından sayılıyor. Yalancı, dolancı, ikiyüzlü, içi başka, dışı başka münafık...

Onlar bu savaşa katılmadılar. Bakın insanlar nasıl ayrılıyor. Hani sütü çırptığın zaman suyu kaymağı ayırdığı gibi. Bunlar savaşa, Tebük savaşına bunlar katılmadılar dediler ki;

قُلْ لَا تَنْفِرُوا فِي الْحَرِّ

*Kul lâ tenfirû fi'l-harr.*⁶

Harr ne demek?

“Hararet” demek. “Hararete yola çıkılır mı, çıkmayın.” dediler. Hakikaten de zorlu, sıcağın günlerdi yani bulutlu değildi, rüzgâr esmi-

⁶ 9/Tevbe, 81.

yordu, yelpaze yellemiyordu insanları, çok şiddetli sıcaktı. *Ceyşu'l-usre*, zorluk ordusu, zorluk seferiydi. Münafıkların dediği gibi gerçekten hava sıcaktı. [Münafıklar;] “Sıcakta sefere çıkmayın.” [dediler] ama Peygamber Efendimiz “Çıkın.” dedi. O “Çıkın.” dedi mi çıkmak lazım çünkü peygamber.

Allah'ın emrini, Allah'ın görevlendirdiği kişilerin emrini tutmak lazım. Nuh *aleyhisselam*'ı dinlemeyenler helâk oldu. Salih *aleyhisselam*'ı dinlemeyenler helâk oldu. Hud *aleyhisselam*'ı dinlemeyenler helâk oldu. Musa *aleyhisselam*'ı dinlemeyenler helâk oldu. İbrahim *aleyhisselam*'ı dinlemeyenler helâk oldu, helâk oldu, helâk oldu... Peygamberlerinin sözünü dinlemeyenler helâk oldu.

Sıcak da olsa, ucunda ölmek de olsa, canını malını verip Allah'ın rızasını kazanmak lazımdı. Bunu yapamadılar sefere katılmadılar, bir de seferi baltalamaya çalıştılar. “Sefere katılmayın, gitmeyin, bu sıcakta çıkılır mı yola?” dediler. Tam münafıklık yani tam içten bozgunculuk yaptılar.

Halbuki Allahu Teâlâ hazretleri ne buyuruyor?

İslâm bir bakıma zor bir din. İslâm müna-fıklığı kaldırmıyor. İslâm gevşekliği kaldırmıyor. Ya tam müslüman olacaksın ya da tam müslüman olamazsan hapı yuttun.

Bir âyet-i kerîmeyi bu arada söyleyeyim. Tevbe sûresinde âyet-i kerîmede Allahu Teâlâ buyuruyor ki;

إِنَّ اللَّهَ اشْتَرَى مِنَ الْمُؤْمِنِينَ أَنْفُسَهُمْ وَأَمْوَالَهُمْ
بِأَنَّ لَهُمُ الْجَنَّةَ يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَيَقْتُلُونَ
وَيُقْتَلُونَ وَعَدًّا عَلَيْهِ حَقًّا فِي التَّوْرَةِ
وَالْإِنْجِيلِ وَالْقُرْآنِ وَمَنْ أَوْفَى بِعَهْدِهِ مِنَ اللَّهِ
فَأَسْتَبْشِرُوا بَبَيْعِكُمُ الَّذِي بَايَعْتُمْ بِهِ وَذَلِكَ هُوَ
الْفَوْزُ الْعَظِيمُ

Innellahe'sterâ mine'l-müminîne enfüse-hüm ve emvâlehüm bi-enne lehümü'l-cen-nete...

Manası ne?

Innellahe'sterâ. "Allah satın almıştır, müşteri olmuştur Allah."

Innellahe'sterâ mine'l-müminîne "Müslümanlardan almaya talip olmuştur, istemiştir, müslümanlara müşteri olmuştur." *Enfüsehüm*. "Canlarınızı." *Ve emvâlehüm*. "Ve mallarınızı." Canınızı, malınızı bana verin diye Allah müslümanın müşterisi olmuştur. Canını ver bana, malını ver bana diye Allah müşteri olmuştur."

Ne verecek para olarak?

Müşteri malı aldığı zaman para verir.

Yani dünya alışverişleri nasıl oluyor?

Bir yerde mal oluyor müşteri geliyor, malı alıyor, parayı veriyor malı alıyor.

Innellahe'sterâ mine'l-müminîne enfüsehüm ve emvâlehüm bi-enne lehümü'l-cennete. "Cenneti vermek mukabilinde canlarınızı mallarınızı [satın alıyor.]"

Mukabilinde cenneti verecek. Buna *bâ-ı mukâbele* derler. Yani şunu ver bunu al, *bâ-ı mukâbele*.

Bi-enne lehümü'l-cennete. “Mukabilinde cenneti vermek şartıyla canlarını mallarını satın almıştır.”

Tabii can nasıl gidiyor, can kurbanı nasıl oluyor?

Allah yolunda cihat ediyorlar.

Yükâtilûne fî-sebîlillâhi fe-yaktülûne ve yüktelûne. “Savaşa giren insanın başına iki şey gelebilir; ya ölür ya öldürür.” *Yükâtilûne fî-sebîlillâhi fe-yaktülûne.* “Ya düşmanı öldürürler.” *Ve yুক্তelûn.* [“Ya da öldürülürler.”]

Bu tarih boyunca böyle olmuş bir olaydır. Allah mü'minleri canlarını ve mallarını verebilecekler mi diye fedakârlıklarını ölçerek imtihan ediyor.

Va'den aleyhi hakkan. Yani eski insanlara da, Peygamber Efendimiz'in zamanındaki insanlara da, bütün insanlara bu “Canınızı malınızı Allah yolunda verirsiniz, ben size cenneti vereceğim.” diye hak olan vaadi, eski ümmetlere de olmuştur. Bu vaadi haktır. *Fi't-tevrâti ve'l-incîli ve'l-kur'âni.*⁷ “Tevrat'ta da vardır

⁷ 9/Tevbe, 111.

bu emir, İncil’de de vardır, Kur’an’da da vardır.”

Musa *aleyhisselam*’ın kavmine de Allah, “Kudüs’ü işgal etmiş olan kâfirlerle savaşın.” dedi. “Haydi bakalım savaşın, bu kâfirleri, bu mukaddes Kudüs şehrinden çıkartın atın.” dedi.

Onlar savaşmadılar, öyle komik bir laf söylediler ki nasıl söylediklerine insan hayret eder, dediler ki;

Fe’z-heb ente ve rabbüke. “Yâ Musa! Sen git Rabbinle.” *Fe-kâtilâ.* “Siz çarpışın.” *Innâ hâhünâ kâidûn.*⁸ “Biz burada bekliyoruz sonucu, siz gidin çarpışın.” dediler. Musa *aleyhisselam*’a bu lafı söylediler: *Fe’z-heb ente ve rabbüke.* “Sen Rabbinle git, sen çarpış onlarla, biz burada bekliyoruz.” dediler.

Bu sözlerinden dolayı Allah onlara 40 yıl şehri nasip etmedi, çölde serseri serseri dolaştılar, şehre yanaşamadılar. Yani Allah “Çarpışın!” diye emretti ama [onlar çarpışmadılar].

⁸ 5/Mâide, 24.

Mesela Davud *aleyhisselam*'ın çarpışmasını biliyoruz. Davud *aleyhisselam* ordunun başkanı seçildi, orduyu topladı Calutla, düşmanla çarpıştı.

وَقَتَلَ دَاوُدُ جَالُوتَ

*Ve katele dâvûdü câlûte.*⁹ “Davud, Calut isimli düşman komutanını öldürdü.” Yani savaş oldu.

Ben Almanya’da, İslamcı geçinen, bir de yüksek mertebelerde olan yüksek perdeden atan tutan bazı insanlarla karşılaştım; “Cihad İslâm ümmetine, biz müslümanlara farz olmuş, eski ümmetlerde yokmuş.” gibi bir laf söylüyor.

Ya Kur’an’ı mı bilmiyorsun sen?! Bakanlık filan da yapmış bir herif, “Eski ümmetlerde yoktu.” [diyor.]

Ya Davud *aleyhisselam*’n Calut’u öldürdüğünü bilmiyor musun? Kur’ân-ı Kerîm’de yazıyor, Bakara sûresinde geçiyor haberi yok. Neyse...

⁹ 2/Bakara, 251.

Va'den aleyhi hakkın fi't-tevrâti ve'l-incîli ve'l-kur'ân. “Tevrat’ta, İncil’de ve Kur’an’da Allah’ın vaad ettiği hak bir vaaddir bu.”

Ve men evfâ bi-ahdihâ minellahi. “Allah’tan başka kim verdiği sözüne vefa gösterip sözünü yerine getirir!? Daha vefalı kim olabilir!?” Âlemlerin Rabbi vaad ediyor işte; “Ver canını malını ben de sana cenneti vereceğim.” diyor.

Vefasızlık bahis konusu mu? Kim Allah’tan daha vefalı olabilir?

Fe’stebşirû bi-bey’ikümü’l-lezî bâya’tüm bihî. “Bu Allah’la yaptığınız anlaşma alışverişten dolayı sizlere müjdeler olsun.” Ne mutlu size ki cenneti alacaksınız. *Ve zâlike hüve’l-fevzü’l-azîm.*¹⁰ “Bu en büyük fevzdir, [başarı ve saadettir].”

Bu âyet-i kerîme neden inmiş?

Peygamber Efendimiz ile Medine’nin Mekke’yi ziyarete gelen kfilesi akabede buluştular. Akabede üç defa buluştular. Bir sene

¹⁰ 9/Tevbe, 111

buluştular, bir daha ki sene kalabalık geldiler, bir daha ki sene daha kalabalık. Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* Efendimiz'e söz verdiler, ama sordular;

“Yâ Resûlallah! Biz seni şehrimize davet ediyoruz, seni koruyacağız, malımızı koruduğumuz gibi senin malını koruyacağız. Seni hi-maye edeceğiz, seni kendi bağrımıza basacağız, kendimizden birisi gibi dűřüneceđiz ama bunun karşılığında bize ne mükâfat olduğunu bildirir misiniz yâ Resûlallah, bilelim.” dediler o zaman bu âyet-i kerîme nâzil oldu. O Akabe bey'atında bey'at yapan nakiplere müjdedir bu. Yani çarpışırsanız, malınızı, canınızı, Allah yoluna sarf ederseniz, feda ederseniz, cenneti alacaksınız diye o âyet-i kerîmedir. Hakikaten de onlar muhacirleri aldılar. Muhacirleri aldıktan sonra Kureyř'in dűřmanları üzerlerine geldi. Bedir Harbi, Uhud Harbi, Hendek Harbi çeşitli sıra sıra harplerle çarpıştılar. İhlâsla çarpışanlar cenneti kazandı. Münafıklar, yan çizenler, bak Peygamber Efendimiz'in zamanında Peygamber Efendimiz'in mübarek yüzünü gören, sözünü işiten insanlar ama Allah

nasip etmediği için mü'min olamamışlar, müna-
fık kalmışlar, savaşa gel deyince gidemiyor-
lar.

Neden?

Hangi duygulardır, bunların böyle müna-
fıkça hareket etmesinin sebebi olan duygular
hangi duygulardır?

Bir, korkaklık. Bazıları canını, malını ve-
remiyor. [İki,] cimrilik. Malını veremiyor, cim-
rilik; canını veremiyor, korkaklık. Ölümden
korkuyor, cimri de olduğundan malını veremi-
yor.

[Üç,] hased. “Ben tam hükümdar olacak-
tım, Medine'nin başkanı olacaktım, bu adam
geldi benim işimi aksattı, pişmiş aşı su kattı.
Şimdi kimse beni başkan yapmak istemiyor.”
Hased, kırgınlık, kin, düşmanlık, menfaat,
menfaatlerin zedelenmesi; bunların hepsi in-
sanın düşmanıdır. Bunların hepsini ayaklar al-
tına alabilmek lazım. Bunları ayaklar altına
alamayan Asr-ı Saadette yaşasa bile kurtula-
mıyor, imtihanı kaybediyor.

d. Tebük Seferine Katıl-a-mayanlar!

Bir kısmı korktular tembellendiler ve Tebük seferine açıkça hazırlanmadılar, münafıklar, bir.

Bir kısmı gerçekten mazeretleri vardı; hasta idi, hastaları vardı, imkânsızlıkları vardı gelememişlerdi, zayıf idiler, imkânları yoktu, onlar hakkında;

لَيْسَ عَلَى الضُّعَفَاءِ وَلَا عَلَى الْمَرْضِ

*Leyse ale'd-du'afâi ve lâ ale'l-merdâ.*¹¹
âyet-i kerîmesi indi.

Tebük'e kadar gittiler.

Medine ile Tebük arası kaç kilometredir biliyor musunuz?

699 kilometredir, 700 kilometreden bir kilometre eksik. Biz o yollardan geçtik. Yol Vad-i Teyma'dan, Hayber'den filan geçiyor. 700 kilometre yol. 700 kilometre yol o devirde yürünerek, sıcakta, güneşin altında gidilecek. Bunlar öyle insanlar ki derilerini güneşten koruyacak üstünde entarileri, gömlekleri yok;

¹¹ 9/Tevbe, 91.

fukara bunlar, yoksul, şemsiyeleri, gömlekleri yok. Böyle elleriyle gölgeliyorlardı kendilerini; o kadar perişan durum. 700 km yol gittiler.

Bunlar hakkında [yani mazeretlerinden dolayı geride kalanlar hakkında] Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* Efendimiz Tebük'te iken buyurdu ki;

إِنَّ بِالْمَدِينَةِ أَقْوَامًا، مَا سِرْتُمْ مَسِيرًا، وَلَا
قَطَعْتُمْ وَاْدِيًّا إِلَّا كَانُوا مَعَكُمْ، قَالُوا: يَا رَسُولَ
اللَّهِ، وَهُمْ بِالْمَدِينَةِ؟ قَالَ: «وَهُمْ بِالْمَدِينَةِ،
حَبَسَهُمُ الْعُذْرُ»

Inne bi'l-medîneti akvâmen mâ kata'nâ vâdiyen illâ ve hüm ma'anâ habesehümü'l-uzru.

“Medine’de şu anda öyle insanlar var ki...” dedi Tebük'te. Peygamber Efendimiz ordu 700 km uzağa varmışken orada söyledi;

“Medine’de şu anda öyle insanlar var ki biz hangi vadiyi geçsek, hangi yarmayı aşsak, hangi tepeyi geçsek onlar sanki bizim yanımız-

daymış gibi mükâfat alıyorlar.” Halbuki Medine’dele. Ordu hangi tepeyi aşsa hangi vadiyi geçse sanki ordunun içindeymiş gibi ecir alıyorlar.

Habesehümü’l-uzru. “Mazeret onları oraya, Medine’ye hapsetmişti, mazeretleri dolayısıyla gidememişlerdi.” Tamam.

Bir, mazeretliler var, ama bunlar candan Peygamber Efendimiz’e katılmak istediler de hasta oldukları, mazeretleri olduğu için katılamamışlardı, bir. Bir de, “Sıcak da sefere çıkılır mı?” deyip yan gelip yatanlar vardı; münafıklar, hatta içi kâfir. İçi kafir dışı münafık, iki. Bunlar Asr-ı Saadette Peygamber Efendimiz’in muhatabı, mescide gelip giden insanlar. Bir de üç kişi vardı, onları Tevbe sûresinde okuyoruz.

Üç kişi... şeytan onları aldatamadı oyaladı. Tamam, sefere gidecekler ama oyaladı... Her gün millet çarşıya geliyor, tamiratını yapıyor, atın eğerini alıyor, dikilecek yeri dikeyor, pabuç alıyor, mızrağını siviriltiyor, kılıç şey yapıyor, savaş hazırlığı yapıyor her gün; bunlar,

“Tamam ben de yaparım, yarın yaparım bugün dursun.” filan diye tembelleniler.

İşte bu da bir kusurdur, bu da savaşılmaması gereken kötü huylardan birisidir.

Ne huyu bu?

Yapılması gereken görevi, işi geriye atmak.

Buna Arapça’da ne derler?

Tesvîf. Tesvif, “Sonra yaparım, ileride yaparım, yarın yaparım, öbür gün yaparım.” diye bugün yapması gereken işi geriye bırakmak. Bazısı tesvif yapıyordu yani yarın yaparım bu hazırlığı o gün yapmıyordu, yan gelip yatıyordu, konuşuyordu, sohbet ediyordu, dinleniyordu vesaire... Ertesi gün yine herkes hazırlık yapıyor, o yine tembelleniyordu. Daha ertesi gün yine tembelleniyordu, derken “Yarın ordu hareket edecek.” dediler, yine hazırlığı tamamlamadı, orduya yetişemedi. Ordu merasimle dualarla yola çıktı, yine çıkamadı. Ama hep gitmek niyeti var gideceğim, dedi ki;

“Benim atım kuvvetlidir, bineğim iyidir, ben iyi süvariyim, ben orduya arkadan yetişirim, hele onlar çıksınlar.” dedi yine katılamadılar.

Ondan sonra birkaç gün geçti yine hazırlık yapamadı. Bir zaman sonra da şeytan bastırды dedi ki; “Artık çok geç oldu, şimdi çıksan da orduya yetişemezsin. Otur oturduğun yerde.”

Şeytanın aldatmasını görüyor musunuz?!

Şeytan bir insanı doğrudan aldatamazsa taksit taksit aldatır.

Şeytan bazen insanları nasıl aldatır?

Taksit taksit aldatır. “Tamam tamam, sefere gideceksin gideceksin. Sefere gideceksin canım, tamam, sen de müslümansın, iyisin. Otur oturduğun yerde, gidersin gidersin. Sen aslansın, ağasın, süvarisin, senin atın hızlıdır, yetişirsin biraz daha otur canım. Onlar onlar yavaş yavaş, sallana sallana giderler, sen arkadan yetişirsin. Haydi bakalım, haydi bakalım.” Kedinin sırtını sıvazlar gibi. Ondan sonra da;

“Ooo, artık iş işten geçti, 3-4 gün geçti, onlar dört gün yol aldılar, yetişemezsin, otur oturduğun yerde.” [diyor,] taksit taksit aldatıyor. Önce hayrı geciktiriyor, ondan sonra da caydırıyor. Bu da şeytanın hileleridir.

Şeytanın hilelerini de insanın bilmesi lazım. Demek ki; bizim etrafımızdaki düşmanların hepsi arslan, kaplan, çakal, ayı, kurt, tilki değilmiş. Şeytan insanı aldatıyor. Bir takım kötü huylar insanı iyi mü'min olmaktan alıkoymuyor.

Bir kısmı da bundan gitmedi.

Seferden döndüler.

Peki, o seferde Bizans ordusuyla karşılaştılar mı?

Hayır. Ortada kimse görünmedi. Gittiler, seferi yaptılar, Peygamber Efendimiz de başlarındaydı, döndüler, o kadar... Savaş olmadı, hicretin 9. yılında geri döndüler. Geri dönünce tabii Peygamber Efendimiz geri geliyor. [Seferde katılmayanları] bir telaş aldı.

Sefere katılmayanlar Şimdi ne diyecekler? Resûlullah'a ne yüzle bakacaklar, ne diyecekler?

Peygamber Efendimiz seferden geldi, mescide oturdu, münafıklar gittiler yalan kıvırdılar;

“Yâ Resûlallah! Őöyleydi de böyleydi de; uydurma, yalan, hani mazeret kıvırttırmak, yalan... Peygamber Efendimiz, “hı hı..” dedi yani yalanlarını yüzlerine vurmadı, söyledikleri mazeretleri gerçekmiŐ gibi “Peki.” dedi, “Peki” dememiŐtir de, “hı hı...” dedi. Zahiren bir Şey demedi.

Fakat  kişi vardı, [ki bunlar da sefere katılmadı. Bu]  kişi geldiler;

“Yâ Resulallah! Bizim mazeretimiz yok. Biz Şu sebeple bu sebeple kendimizi oyaladık, aldattık, sefere katılamadık, suçluyuz. Hiçbir mazeretimiz yok, Şeytan bizi oyaladı, aldattı, taksit taksit kandırdı, ha gideceğiz ha gideceğiz derken gidemedik.” dediler.

Peygamber Efendimiz bunlara hiçbir Şey demedi yani ne evet ne hayır, ne kabul ne red,

hiçbir şey demedi. Çünkü bakalım bunlara Allah ne âyet indirecek diye bekliyordu. Hiç ses çıkartmadı, gülmedi de yüzlerine çünkü suçlular, savaşa katılmadılar.

Ondan sonra, bir zaman geçtikten sonra Peygamber Efendimiz; “Kimse bunlarla konuşmayın, selamınızı almayın.” dedi. Selam verseler, *es-selâmu aleyküm* [deseler], müslümanlar cevap vermiyordu. Halbuki selam verilince alınır. “Selam vermeyin, selam almayın.” dedi, selam vermemeye, almamaya başladılar. Kimseyle konuşamıyorlar, selam alınmıyor, selam verilmiyor.

Bir zaman geçti, Peygamber Efendimiz; “Hanımlarından da ayrı, uzak dursunlar.” diye haber gönderdi. Haydi!.. Evde de bir mahrumiyet başladı, hanımlarıyla beraber yatmıyorlar, bir arada bulunmuyorlar filan. Elli küsur gün devam etti, yani bir ay geçti iki aya yaklaştı. İki aya yakın böyle durum devam etti, dünya başlarına yıkıldı bunların, dünya başlarına dar geldi. Sonradan bunlar hakkında Tevbe sûresinin tevbe âyeti indi. Bunlar çok pişman oldular, çok ağladılar, çok yalvardılar Allah tevbelerini kabul etti, bağışladı.

Demek ki Peygamber Efendimiz bunları Tebük seferine çağırınca dört çeşit davranış oldu;

Bir kısmı, “Sıcakta sefere gidilmez.” dediler, Resûlullah’a karşı geldiler. Dışı münafık içi kâfir.

Bir kısmı gitmek istedi ama hasta vesaire olduğundan gidemedi. Mazeretli, canı istiyor ama onlar gidemedikleri halde gitmiş gibi mükâfatı, sevabı aldılar.

Bir kısmı gitmek istedi ama şeytana uyduğundan, tembellendiğinden gidemedi. Tembellik de bir düşman, tembellenmek de bir düşman, ondan gidemedi.

Bir kısmı da Resûlullah’ın emrettiğini yaptı. Sıcak soğuk demedi, açlık demedi, kıtlık demedi yola gitti.

Dört çeşit insan... Her devirde buna benzer olaylar olur. Allah’ın emri ile, buyruğu ile karşı karşıya kalan insanlar işte böyle ayrılırlar. Çırpılan sütün yağının, suyunun, posasının ayrılması gibi ayrılırlar; kimisi kaymak, kimisi su.

Burada bir şahıs öldü, ismi Zülbidâceyn el-Müzenî. Bu seferde yolculukta öldü, kolay değil. Bunların içinde hastaları var, zayıfları var. Zaten bunlar göbekli, şişman, güçlü kuvvetli insanlar değil, zaten bir hurmayla, iki hurmayla vakit geçiren insanlar. Zaten dal gibi, sırım gibi insanlar.

Bu zât-ı muhterem öldü ama demek ki Allah'ın sevgili kuluymuş, Peygamber Efendimiz'in sevdiği kimseymiş. Peygamber Efendimiz bunun kazılan kabrine girdi, Ebû Bekr-i Sıddîk orada kabrin dışında;

Udliyâ ileyye ehâkümâ. “Şu mübarek kardeşinizi bana uzatın.” dedi. Peygamber Efendimiz mezarda yukardan cenazeyi uzatmalarını söylüyor, kabre kendisi koyuyor. Sonra da dedi ki;

اللهم انى قد امسيت راضيا عنه فارض عنه

Allahümme innî kad emseytü râdiyen anhü fe'rdâ anhü. “Yâ Rabbi! Ben bu Zülbidâceyn'den memnunum sen de razı ol, razıyım sen de razı ol.”

Ne mutlu Resûlullah'ın "Ben ondan razıyım sen de razı ol!" diye dua ettiği insanlara! İki insan duyuyoruz bu konuşmamda bir Hz. Osmân-ı zinnûreyn'e dua etti Peygamber Efendimiz;

"Yâ Rabbi! Ben Osman'dan razıyım, sen de ondan razı ol." dedi, bir. İkincisi de bunu duyuyoruz;

"Yâ Rabbi! Ben bu zâttan memnunum, razıyım sen de bundan razı ol." diyor.

Bu rivayeti bize nakleden sahabi Abdullah b. Mes'ûd, diyor ki;

يا ليتنى كنت صاحب الحفر

Yâ leytenî küntü sâhibe'l-hufre. "Keşke bu ölü ben olsaydım, keşke şu mezarın sahibi ben olsaydım." diye temenni ettim diyor, Abdullah b. Mesud.

Muhterem kardeşlerim!

Hayat nasıl olsa bitecek. Çırpınmanın faydası yok. Korkunun ölümü engelleme gücü yok. İnsan korkunca ölümden [kurtulmuyor.] İnsanın ömrü de uzamıyor.

فَإِذَا جَاءَ أَجْلُهُمْ لَا يَسْتَأْخِرُونَ سَاعَةً وَلَا

يَسْتَقْدِمُونَ

*Fe-izâ câe ecelühüm lâ yeste'hırûne sâ'aten ve lâ yestakdimûn.*¹² “Eceli geldin mi bir insanın bir saniye öteye gitmez, bir saniye beriye gelmez, çabuklanmaz.”

Bazı insan hastalıktan, ızdıraptan dolayı dolayı “Al yâ Rabbi canımı!” der Allah canını almaz. Üç sene yatakta yatar. Bazı insan da 950 sene yaşamak ister ama Allah canını alır. Ecel geldi mi tehiri olmaz. O halde korkmanın faydası yok, lüzumu da yok, yeri de yok.

Ne yapacak insan?

Ömrü boyunca Allah'ın rızasına uygun hareket etmeye çalışacak, ölüm geldiği zaman Allah'ın razı olduğu bir kul olarak ölmeye gayret edecek. Yani ölüme gafil yakalanmamaya çalışacak. Peygamber Efendimiz buyuruyor ki;

¹² 7/A'raf, 34.

عجلوا بالتوبة قبل الموت

Accilû bi'tevbeti kable'l-mevt. “Ölüm gelivermeden evvel tevbenizi yapın, dönüşünüzü yapın, iyi kul olun, hazırlıklı olun.”

Muhterem kardeşlerim!

e. Ölüme Hazırlıklı Olmanın Çaresi Nedir?

Ölüme hazırlıklı olmanın çaresi nedir?

Ölüme hazırlıklı olmanın çaresi iyi derviş olmaktır. Gerisi hikâyedir, gerisi masaldır, gerisi palavradır, gerisi efsanedir. Ölüme hazırlıklı olmanın yolu, çaresi adam akıllı tam iyi derviş olmaktır.

Feridüddîn-i Attar'ın dükkânına evliyaulahtan birisi gelmiş, güzel sözler söylemiş. O da o zaman henüz daha uyanmış bir insan değil.

“İşte Allah'ın mü'min kulu olarak ölmek lazım.” vesaire, ne dediyse... Ne konuştuklarını bilmiyorum ben ama *Tezkiretü'l-evliyâ* kitabının sahibi Feridüddîn-i Attar;

“E sen yapabilir misin böyle?” demiş.

“Eh Allah’ın izniyle yaparım.” demiş. Gözünün önünde yatağa yatar gibi, Feridüddîn-i Attar’ın dükkânında yere yatmış, *Eşhedü enlâ ilâhe illallah ve eşhedü enne muhammeden abduhû ve resûlühû*, huuh..., ruhunu teslim etmiş.

Allah Allah! Bu olay öyle tesir etmiş ki Feridüddîn-i Attar’ın hayatını değiştirmiş. Yani dervişliğin ölüme hazırlık olduğunu anlatmak için söylüyorum. Hazır, her an hazır!

Bu bir hikâye ama ben daha kuvvetli bir hikâye duydum:

Bizim İskenderpaşa camiinin orada Fazlı Amca diye Tekirdağlı bir amca vardı. Dört beş bin dönüm arazisi vardır; karpuz eker, ay çiçeği eker, bazen hocamızı çağırır... Ye babam ye, karpuz tarlasında ziyafet çeker filan...

Bu zâtın babası bir arkadaşıyla beraber hocamızın hocasının kardeşini ziyarete gitmişler. Hocamız, Tekirdağlı Mustafa Feyzi Efendi’den icazetlidir yani tarikat vazifelerinden icazetini oradan almış. Mustafa Feyzi Efendi’nin de kardeşi Tekirdağ müftüsü imiş.

Hâsılı, sizin hatırunuzda kalacak olan kısım bu, Tekirdağ müftüsüne bu bizim Fazlı Amca'nın babasıyla arkadaşı ziyareti gidiyorlar. Tekirdağ müftüsüne iki kişi ziyarete gidiyor. Ama Tekirdağ müftüsü evliyâ; Hocamızın hocasının kardeşi. Hocamızın hocası da evliyâ, bu da evliyâ. Evliya aile maşaallah. Evliya... Evinde hiç misafir eksik olmazmış. Misafir yoksa hanları, han odalarını, bekâr odalarını dolaşmış oradan evine yemeğe birisini bulmuş. Mesleği cömertlikmiş, çok cömertlik yapmış, yemeği öyle yerlermiş.

Bunu Fazlı Amca anlattı bana, gerçek bir olay yani. Konuşmuşlar, dışarı çıkacakları zaman Tekirdağ müftüsü ziyaretçilerden bir tanesini geri çağırılmış;

“Gel bir şey söyleyeceğim.” demiş, kulağına fıs fıs bir şey söylemiş. O da;

“Peki efendim, baş üstüne efendim, olur efendim.” demiş. Allahısmarladık [deyip ayrılmışlar.] Fazlı efendinin babası sıkıştırmış bunu;

“Müftü efendi seni geriye çağırdı, fıs fıs kulağına bir şey söyledi, ne söyledi?”

“Söyleyemem, sır.” demiş, o da bastır-
mış;

“Allah aşkına söyle!” demiş, ısrar etmiş,
söylettirmiş. Sır ama “Allah aşkına” deyince
söylemiş. Müftü Efendi demiş ki;

“Ben yarın âhirete göçeceğim, biz seninle
iyi ahbabız, arkadaşız sen de gel beraber gö-
çelim. İkimiz birden gidelim.” demiş, adam da
ne diyor;

“Baş üstüne efendim, olur, peki, olur.”

Fazlı efendi yeminle anlatıyor;

“Tübe vallah!” diyor, Tekirdağ şivesiyle;

“Tübe vallah! Ertesi gün ikisi birden
öldü.” diyor.

Tübe ne demek?

Tevbe demek.

“Tübe vallah! Ertesi gün ikisi birden öldü”
diyor. Müftü efendi öleceğini biliyor, o zâta da
diyor ki;

“Gel beraber ölelim, biz seninle iyi ah-
baptık, gel beraber gidelim.” O da diyor ki;

“Olur, gidelim.” Ertesi gün ikisi birden gidiyor.

Nereye gidiyorlar?

Toowoomba’dan Brisbane’a mı gidiyorlar?

Âhirete gidiyorlar, ölüyor adam ya! Müftü Efendi’nin çağırdığı adam, “Peki Efendim!” diyor; o da ölüyor, Müftü Efendi de ölüyor. İkisi birden ölüyorlar... Şu işe bak ya!

Yani, “Tübe vallah!” diye yemin etti. Fazlı Amca dürüst adamdı, iyi dervişti, iyi insandı.

Nur içinde yatsın cümle geçmişlerimiz.

Sen, yarın sana, “Haydi gel gidelim!” dense gidecek durumda mısın?

Yahu valla daha hazırlıklarımı yapamadım, bavulumu toplayamadım daha hacca gitmedim, çocuğu evlendirmedim... bir sürü, bir sürü mazeret olur.

Ölüme en iyi hazırlık yapma yolu, mesleği neymiş?

Dervişlikmiş. Onu anlatmak için söylüyorum, gerisi laftır, önemi yoktur.

Bak, “Ben razıyım sen de razı ol.” diye Peygamber Efendimiz bazı kimselere dua ediyor. Resûlullah Efendimiz’in duasını kazanan kimseler olmak lazım.

Bizim fakültenin sekreteri anlatırdı; beni etkileyen olaylardan birisi de bu.

Kendisinin memleketinde bir zât-ı muhterem hastaymış, kendini kaybetmiş bööyle komada yatıyor, gözlerini açamıyor, söyleneni duyamıyor, inliyor filan. Komadaki hasta, ölecek ama ne zaman ölecek diye başında da bekliyorlar. Bir gün bööyle yatakta yatarken [birden] toparlanmış, doğrulmuş;

“Emredersiniz yâ Resûlallah! Baş üstüne yâ Resûlallah!” demiş. Komada... Birden toparlanmış yatakta doğrulmuş;

“Emredersiniz, baş üstüne yâ Resûlallah!” demiş, ondan sonra ruhunu teslim etmiş.

Neyi gösteriyor bu?

Resûlullah Efendimiz’in oraya geldiğini gösteriyor. Gelme öyle baş üstüne der mi, emredersiniz der mi?

Resûlullah Efendimiz geldi, herhalde, “Gel gidelim!” dedi. [O da;]

“Baş üstüne!” [dedi,] kalktılar, gittiler.

Benim Münih’te bir arkadaşım var, o anlattı. Birisi hastaymış; Prizren filan deniliyor, Makedonya, Sancak, o taraflardan yani balkanlardan, oradan birisini anlattı. Hasta birisine ziyaretçi gitmiş de demiş ki;

“İyi olursun, şifa bulursun inşaallah.” filan... Adam yatakta yatıyor;

“Yok.” demiş, “Ben şifa filan bulmayacağımı biliyorum. Beni boşuna teselli etme, ben zaten öleceğimi biliyorum.” demiş.

Nasıl öleceğim?

“Biraz sonra şeyhim gelecek, ben öleceğim.” demiş. “Vallahi” diyorlar anlatanlar;

“Biraz sonra kapı çalındı, şeyhi geldi, başucuna oturdu, kelime-i şehâdet getire getire hasta âhirete göçtü.” diyorlar.

Şeyhinin geleceğini biliyor, biraz sonra şeyhim gelecek filan diye bekliyor.

Gerisi hikâyedir. Dünya işlerine dalmış olan bir insan ölümü bu kadar kolay hazmedemez, yakalayamaz; ölüme hazırlıklı olamaz. Derviş olmak lazım... Derviş olmak lazım gerisi boş.

“Dervişi ol, dervişi.” diye ilahi var ya, neyse...

Bir menkabe daha okuyacağım. Hani biz size diyoruz ki derviş olun, *estağfirullah* çekin, *lâ ilâhe illallah* deyin, *Allah* deyin, salât ü selâm getirin, bir de 100 *Kulhüvallah* okuyun diye vazife veriyoruz ya... 100 *Kulhüvallah* da okuyun...

Şimdi dinleyin bak; bu Tebük gazasında Peygamber Efendimiz ne yapıyor dinleyin. Size okumak için kitabın burasını kıvırdım. Ne oluyor bak dinleyin;

Medine’de bir zât var. İsmi Muaviye b. Muaviye yani bu Emevî Devleti’nin şeyi olan Ebû Süfyan’ın oğlu Muaviye değil. Medine’de Muaviye oğlu Muaviye diye birisi var, Medine’de vefat ediyor.

Peygamber Efendimiz nerede?

700 kilometre yukarda, Tebük'te.

Vefat eden nerede vefat etti?

Medîne-i Münevvere'de vefat etti.

Peygamber Efendimiz Tebük'ten o Medine'de vefat etmiş kimsenin namazını kıldı. 700 kilometre uzaktan o zâtın namazını kıldı. Bak ne diyor, nasıl anlatıyor kaynaklar;

وَنَزَلَ جِبْرِيلُ عَلَيْهِ السَّلَامُ فِي سَبْعِينَ أَلْفًا مِنْ
الْمَلَائِكَةِ، فَوَضَعَ جَنَاحَهُ الْأَيْمَنَ عَلَى الْجِبَالِ
فَتَوَاضَعَتْ، وَوَضَعَ جَنَاحَهُ الْأَيْسَرَ عَلَى الْأَرْضِ
فَتَوَاضَعَتْ حَتَّى نَظَرَ إِلَى مَكَّةَ وَالْمَدِينَةَ، فَصَلَّى
عَلَيْهِ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَجِبْرِيلُ
وَالْمَلَائِكَةُ، فَلَمَّا فَرَغَ قَالَ: «يَا جِبْرِيلُ، مَا بَلَغَ
مُعَاوِيَةَ بْنَ مُعَاوِيَةَ الْمُزَنِّيَّ هَذِهِ الْمَنْزِلَةَ؟» قَالَ:
بِقِرَاءَتِهِ قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ قَائِمًا وَقَاعِدًا وَرَاكِبًا
وَمَاشِيًا

Nezele Cibrîlu fî-seb'îne elfen mine'l-melâiketi. “Cebrail Tebük'e 70 bin meikle

indi, 70 bin melek Cebrail indi.” *Fe-vede’a cenâhahu’l-eymene ale’l-cibâli*. “Sağ kanadını Medine ile Tebük arasındaki dağların üzerine koydu.” Cebrail sağ kanadını 700 kilometre mesafeye sıralanmış dağların üzerine koydu.

Fe-tevâda’at. “Dağlar tevazü gösterdiler, yani alçaldılar.” *Hattâ nazara ilâ Mekkete ve’l-Medîneti*. “[Hatta] Peygamber Efendimiz o durumda Mekke’yi, Medine’yi görür duruma geldi.”

Nereden?

700 kilometre mesafeden, Tebük’ten. Cebrail dağların üzerine sağ kanadını koyduğu için Tebük’ten 700 kilometre mesafeden Mekke’yi Medine’yi görür duruma geldi. 699 kilometre Medine, 430-450 daha 1000 küsur kilometre [Mekke].

Sen buradan Sidney’i görebilir misin?

Göremezsın, mümkün değil. Sidney’i bırak, Warwick’i görebilir misin?

Göremezsın. Onu bırak, Brisbane’ı görebilir misin?

Göremezsın, zor görürsün, belki görürsün belki göremezsın.

Öyle gördü orayı.

Fe-sallâ aleyhi Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem ve Cibrîlü ve'l-melâiketü. “Ve o Medine’deki vefat eden mübarek zâta Peygamber Efendimiz cenaze namazı kıldı, Cebrail ve melekler de.”

Ne mutlu o kimseye! Ben bu ismi sizi duyurmak için bu sayfayı kıvırdım. Ne mutlu o kimseye ki vefat ettiği zaman Peygamber Efendimiz ve Cebrail *aleyhisselam* ve 70 bin melek onun için cenaze namazı kılıyor. Bu da bir kul ya, bu da bizim gibi bir Allah’ın kulu. Ondan sonra;

Fe-lemmâ fereğâ kâle. “Peygamber Efendimiz cenaze namazını bitirince dedi ki;” *Yâ Cibrîlü bi-me beleğâ Mu’aviyetü hâzihi’l-menzile.* “Bu Muaviye bu makama, bu mânevî dereceye ne ile ulaştı ya Cebrail kardeşim?” Bu adam bu dereceye nereden ulaştı bu mübarek zât?

Şimdi, sizi meraktan çatlatmak için kitabı kapatacağsın, söylemeyeceğsin, haydi bakalım...

Bak neden ulaşmış;

Kâle. “Cebrail cevap olarak buyurdu ki;”
Bi-kırâatîhi kul hüve’llahu ehadün kâimen ve râkiben ve mâşiyen.

Ravâhu İbnü’s-Sünniyyü ve’l-Beyhakî.

Bu mübarek *Kul hüve’llahu ehad* sûresini çok severmiş. “Ayakta iken, rükûda iken, binkte iken, yayanken hep *Kulhüvallah* okurmuş.” *Kulhüvallah*çı.

Bilmiyor musunuz *Kulhüvallah*’ı?!

قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ (۱) اللَّهُ الصَّمَدُ (۲) لَمْ يَلِدْ وَلَمْ
يُولَدْ (۳) وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ (۴)

*Kul hüve’llâhu ehad Allâhu’s-samed. Lem yelid ve lem yûled ve lem yekün lehû küfüven ehadün.*¹³

Herkes bilir, şu kızı da çağırırsam o da bilir.

¹³ 111/İhlâs, 1-4.

Kulhüvallah'ı bilmeyen var mı?

İlk öğrettiğimiz şey. Çocuklara ilk öğrettiğimiz *Kul hüve'llahu ehad*. *Kulhüvallah*'ı çok sevdiğinden yayanken, binekteyken, ayakta-yken, eğilirken her zaman *Kulhüvallah* okuduğundan bu makama erişmiş.

Aziz ve muhterem kardeşlerimiz!

Biz 40 yıldır *Kul hüve'llahu ehad*'ı okuyoruz. *Kul hüve'llahu ehad*'ın zevkine varamamış millet.

Kul hüve'llahu ehad'ın zevkini anlatan bir şey daha söyleyeceğim. Bunu bana bir doçent doktor kardeşim var, Allah selamet versin, Allah makamını yükseltsin, iyi müslüman bir kardeşimiz, Avusturya'da -Viyana filan var ya,- ihtisas görmüş olan bir kardeşimiz, o anlattı:

Bu orada bir Almanla tanışmış, Avusturyalılar da Almanca konuşur. Onlar da bir çeşit Alman. O Alman, ilâhiyat tahsili yapmış yani papaz olarak okumuş, Alman yani Avusturyalı. Alman demeyelim Avusturyalı diyelim. İlâhiyat tahsili yapmış, ilâhiyattan mezun olmuş, papaz olmuş. Ondandır incelediği müslüman olmuş.

Bir insanın müslüman olması, hele papazken müslüman olması çok zor bir iştir. Kolay bir iş değildir. Sıradan bir vatandaş müslüman olsa işte demirci, fabrikada filanca yerde memur, işçi, sıradan bir insanın müslüman olması ayrı. Ama din tahsili yapmış olan bir insanın müslüman olması önemli bir olaydır. Çünkü onlar İslâm düşmanlığı ile yetiştiriliyor, çok kuvvetli bir eğitimden geçiriliyor, kendileri farkında olmadan kafaları tornalanıyor. Tornacılar, frezeciler bu işi bilirler; çeliği alırsın usulüyle oyarsın, biçersin, bilmem ne yaparsın, teknik ressamın çizdiği hâle getirirsin. Onlar İslâm düşmanı olarak yetişiyor ama İslâm düşmanı olarak yetiştirilen, ömrü boyunca İslâm düşmanlığı ile büyüyen bir insanın sonunda müslüman olması önemli bir olay. Bir papazın müslüman olması çok önemli bir olay. Müslüman olan bu papaz bizim Bey isimli doçent kardeşimize demiş ki;

“Dünya üzerinde ben dinleri inceledim, *Kul hüve’llahu ehad* kadar Allah’ı güzel anlatan başka bir paragraf yok.” demiş. Allah’ı *Kul hüve’llahu ehad* kadar güzel anlatan bir başka dinî paragraf, bir dinî ifade yok demiş. Ben *Kul*

hüve'llahu ehad'e âşıkım demiş. Ben her Kul-hüvellah'ı okudukça ağlıyorum demiş.

Biz iyi müslüman değiliz. İyi müslüman başka türlü oluyor, iyi müslümana bak Allah ne makamlar nasip ediyor, iyi müslüman bizim farkına varmadığımız şeylerin nasıl farkına varıyor. Elin Avusturyalı papazı müslüman oluyor, *Kul hüve'llahu ehad'*in kıymetini bizden iyi biliyor. Bizim herif-i nâşerifler, Türkiye'de okuyanlar, anası babası müftü, dedesi bilmem nesi vâiz herifler, mevki makam sahibi, yüksek mevkilere çıkmış alçaklar, İslâm düşmanı oluyor.

Kul hüve'llahu ehad demiş, dünya üzerindeki Allah'ı anlatan ibarelerin, paragrafların en güzeli.

Hakikaten de ben onu duyduktan sonra düşündüm, *Kul hüve'llahu ehad* çok kısa bir sûre ama anlamı çok derin, çok geniş...

Bu zât kimdi, adını bir daha söyleyin bakalım?

Muaviye b. Muaviye. Babası da Muaviye adlı kendisinin de adı Muaviye. Emevî Devleti'ni kuran Muaviye değil, bu başka. Muaviye b. Muaviye.

Ötekisinin adı neydi? [Peygamber Efendimiz] kabre girdiği zaman “ben bundan razıyım” dediği?

Zülbidâceyn el-Müzenî idi.

Bu Muaviye b. Muaviye'nin kabilesini filan araştırayım ben inşaallah, anlamaya, öğrenmeye çalışayım. [Bu kitapta] fazla bilgi vermemiş. Kimin nesi olduğunu kitaplardan araştırmak lazım.

Kulhüvella’ı sevmesinden Peygamber Efendimiz, Cebrail ve 70 bin melek cenaze namazını 700 kilometre uzaktan kılıyorlar.

Allah bir insanı sevdi mi Peygambere cenaze namazı kıldırır. Allah Necaşi'yi de sevdi çünkü Habeş imparatoru Necaşi müslüman oldu. Habeş imparatoru da öldüğü zaman Peygamber Efendimiz-birisi Habeşistan'da, arada Kızıldeniz var, Yemen var, denizin öbür tarafında Habeş imparatorunun yaşadığı yer- dedi ki;

“Kardeşiniz Necaşi öldü şimdi, gelin namazını kılalım.” Namazını uzaktan kıldılar.

Nasıl kalıyorlarmış? Bu Muaviye b. Muaviye'nin cenaze namazının kılınmasında neyi öğrendik?

Cebrail 70 bin melek ile indi, kanadını Tebük ile Medine arasındaki dağlara sağ kanadını koydu. Dağlar tevazü gösterdiler yani eğildiler. Peygamber Efendimiz Tebük'ten Mekke'yi Medine'ye görececek hâle geldi. Demek ki Allah diledi mi neler oluyor.

Bütün mesele Allah'ın sevdiği kul olmaktır. Allah'ın sevgili kulu olmaya mâniler vardır, konuşmamın içinde işaret ettim; bazı mânileri söyledim size. Sizin de bizim de karşımıza, önümüze Allah'ın sevgili kulu olmanın bazı mânileri gerilmiş, dizilmiş olabilir. Çeşitli sebepler mâni olabilir. Mümkündür. Bunu arayıp bulmamız lazım. Kurtuluşumuz buna bağlı.

Beni Allah'ın sevgili kulu olmaktan engelleyen mâni nedir? Ben ne sebeple Allah'ın sevgili kulu olamıyorum? Nedir benim bu halim? diye düşünüp arayıp bulmak lazım. Kimisine Resûlullah dua ediyor, namazını kılıyor; kimisi

de Resûlullah'ın mübarek yüzünü göre göre, kör gözleri gerçekleri görmüyor münafık olarak ölüyor. Bundan korkmak yani titremek lazım! Korkmak lazım, “Acep benim halim ne olacak?” diye kara kara düşünmek lazım. Halinin iyi olmasını sağlayacak tedbirleri aramaya girişmek lazım.

Allahu Teâlâ hazretleri cümlemize tevfiğini refik etsin. Gözümüzden perdeleri kaldırsın. Kalbimizin pasını, kirini gidersin. Hakkı hak olarak görüp uymayı nasip eylesin, batılı batılı olarak görüp korunmayı nasip eylesin. Sevdiği kul olarak yaşamayı nasip eylesin. Son nefeste imân-ı kâmil ile sevdiği kul olarak *Eşhedü en lâ ilâhe illallah ve eşhedü enne muhammeden abdühü ve rasûlühü* diye diye can emanetini teslim etmeyi nasip eylesin. Cennetiyle cemaliyle müşerref eylesin.

el-Fâtîha...

SORU CEVAP

Soru: Melbourne’da müsülüman Arnavutların bazıları ölülerini tabutla gömüyorlar, bunun İslâm’da yeri nedir?

Cevap: Tabutla gömmek diye bir şey yok. Tabutu kim bulmuş ki tabutla gömecek. Tabut mecburiyeti yok yalnız kefen mecburiyeti var. Eski zamanda geride kalanlar kefen olmadığı zaman ölünün üstüne elbisesini örterdi. Bazen elbise de kısa olurdu. Başını örtse ayağı açık kalırdı, ayağını örtse başı açık kalırdı. Bir örtüyle örtülecek o kadar. Öyle tabut mecburiyeti yoktur. Kadınlar için tabutuyla gömülse daha iyi olur. Tabutun içinden çıkartılmadan, vücudunun şekli belli olmadan gömülmüş olur diye tabutuyla gömülse olur demişler ama tabutla gömmek mecburiyeti yok.

Soru: Aile içinde huzursuzluk ve mutsuzluğa karşı öneri nedir?

Cevap: Sabır ve dervişlik. Her şeyin ilacı sabırdır. Benim eczanemde sıra sıra büyüklü küçüklü şişeler var. Hepsi sabır. Hepsinin içinde ilaç bir tane; sabır. Sabır ve dervişlik. Sabır ve dervişlik oldu mu her şey düzelir.

Soru: Rukye ne demektir? İslam'da muskının yeri nedir?

Cevap: Rukye, insanın hastalığı tedavi olsun diye yazılan muskadır. Tedaviye yarayan

yazıya, muskaya rukye derler. Peygamber sallallahu aleyhi ve sellem Efendimiz hastanın iyi olması için çeşitli şekillerde tavsiyelerde bulunmuştur. Bazen dua tavsiye etmiştir. Şu duayı okuyun şöyle olur, böyle olur diye... Bazen elini koyup dua etmiştir. Mesela bazen demiştir ki: “Hasta olan kimse, hasta olan yerine elinizi koyun, yedi defa “Es-elullahe’l azîm rabbe’l ârşi’l azîm en-yeşfike. “ deyi. Buna benzer çeşitli tedavi şekilleri vardır. İslâm'da tedavi olur.

el-Fâtîha...

Prof. Dr. Mahmud Es'ad COŞAN
Avustralya

[Bütün KONFERANSLAR'a PDF olarak ulaşmak için tıklayınız.](#)

